

lovou. Libor je v současné době jejím primášem, ale je schopný zahrát i kontry, tercy, cokoliv je momentálně potřeba. „Kyjovánek“ je soubor, který vyrostl od předškolních dětí, které se sešly roku 1998, až do dnešní doby jako kompaktní celek, dobrá parta. Je to znát, začínáme se prosazovat a letos poprvé vyjedeme do ciziny – do Německa na festival nedaleko Hamburku.

Libor má velice dobrou vlastnost, že se dokáže soustředit a vydržet, navíc má výbornou paměť a má v sobě vyvinutý smysl pro zodpovědnost. V soutěžích získává cenu fair play. Jeho rodiče velice jeho aktivity podporují – hlásí ho do různých soutěží a přehlídek a všude ho vozí, klobouk dolů před jejich obětavostí.

Libor vyhrává spoustu soutěží, ale sláva mu rozhodně nestoupila do hlavy, je skromný, nikdy se před ostatními nevytahuje. Možná že i proto byl mezi děvčaty vždy o něj zájem. Už v sedmi letech se mu zapalovala lýtka, na obytně přelézal z okna do okna, pro nás to byl horor. A oblíbený je dodnes.

Po finále národní přehlídky DFS v Jihlavě vystoupí na „Kunovském létě“, a tam jsme ho nedali do kategorie zpěváků, ať ji vyhraje zase někdo jiný, ale přihlásili jsme ho do soutěže verbířů, kde musí soutěžící prokázat nejen dobrý zpěv, ale hlavně dobře zatancovat. A teď se Libore ukaž! (Libor skončil nakonec jako bronzový).

Ale abych nezapomněla – Libor zpívá a hraje i klasiku, mívá vystoupení v kostelech a na vánočních koncertech, zkrátka jeho záběr je velice široký a já jsem zvědavá, co z něj jednou bude. (11. 6. 2005, Jihlava)

Libor z pohledu Gavina

S Liborem se poprvé setkal na letošních Velkých Losinách, kde mi ho u hotelu „Dlouhé Stráně“ představil Tomáš Beníček. To bylo v sobotu dopoledne před semifinálovou soutěží, která se rozeběhla téhož dne odpoledne. Libor se během ní nedal přehlédnout, jeho pestrobarevný kroj a zdobný klobouček se nedaly nevidět. Brzo jsem ale poznal, že ta rozmanitost a krása se hodí k obrazu Liborovy povahy. Když se zbavil neodůvodněné nervozity, která ho celé semifinále doprovázela (byl v něm totiž jednoznačně nejlepším), byl velice příjemným společníkem každému, kdo měl zájem si s ním povídat. Mluvil jsem

s ním jen pár chvil a již jsem poznal, jak výraznou osobnost mám před sebou.

Podruhé jsme se setkali na Národní přehlídce dětských folklorních souborů v Jihlavě 11. června. Libor tam postoupil společně se svým souborem „Kyjovánek“ s pásmem o budoucím mlynáři, kde novopečený Zlatý zpěvák zapěl na úvod celé přehlídky.

A do třetice jsme se setkali v Liborově rodišti v Želeticích jednoho krásného červnového dne. Již cesta autobusem z Kyjova do Želetic mi doplnila pár dalších kamínek do mozaiky obrazu Liborova.

Na svůj věk dvanáct a půl roku je neobyčejně bystrý, všeho si pozorně všímá a je velice dobrým společníkem, který, myslím, nezkaží žádnou legraci. Způsob, jakým mi napsal dopis, prozrazoval smysl pro pečlivost, organizačního ducha i zodpovědnost.

Libor se mi jeví jako velice zajímavý chlapec s poměrně pevným charakterem, který si stojí za svým a zároveň je velice ochotný k druhým lidem.

Jeho zaujetí pro zpěv i hru na housle je velice upřímné a výsledný projev uchvacující pro každého, kdo byl přítomen jeho vystoupení a má zároveň alespoň trochu vztah k hudbě a zpěvu lidové písně.

Věřím v jeho velkou budoucnost a držím mu palce, nejen jako zpěvákovi, ale hlavně i jako dobrému člověku, kterého jsem v něm poznal. (Želetice, 20. 6. 2005)

Jaroslava Macháčkou

Hana Vašulkou

Luděk Vejsada (Gavin)

Z lidové pokladnice IV. Královničky...

V minulém čísle jsme si přiblížili některé lidových slavností spjatých s Hodem Božím svatodušním lidově zvaným Letnice. Podívejme se opět do publikace Čeňka Zíbrta nazvané *Veselé chvíle v životě lidu českého*, sv. IV, *Králové a královničky* vydaného v Praze v roce 1910 a zaměříme se na dívčí slavnost Královničky.

Co to byly královničky, vysvětluje Č. Zíbrt na straně 49 zmíněné publikace takto: *...Odpovídá stařenka na Slovácku roku 1899. Ono ty zvyky nekeré ešče sa tak pomáli trású, ale ani stý díl toho néni! O sv. Duchu děvčice měly jednu zapentlenú za družku a tá nosila košík na ruce a do něho jí dávali vajca. A chodila v prostředku mezi něma pod červeným tureckým šátkem. Ten měli uoázaný na čtyřech paličkách a štyry ho nosily a tá družka byla pod ním. Chodily po dědině a zpíovaly tak pěkně, tak sa tá dědina otřásala. A túto pěsničku: Královo*

milá, král tebe volá, abys k němu přišla, nebyla tak pyšná, jako já sama. Ona nepřišla, posla poslala, a ty milý posle, vyřid mě to dobře, jako já sama. A to se říkalo, že chodíja po královičce.

Stařenka si toho moc nezapamatovala, ale jdeme si vyslechnout svědka výmluvnějšího, uvádí dále Č. Zíbrt, Františka Sušila (viz též *Moravské národní písně*, Brno 1860, s. 755), jenž první zachoval pěkný obrázek, jak si představíme ochoz králek čili královniček: *O letnicích anebo okolo nich, onde jednou, onde vícekrát, chodí králky či královničky neb králenky, ale ne jedním všude způsobem. Obvyčejně dvě děvčátka pěkně vystrojená v bílé sukně, stuhami, šátky, perlami a věnci – z předu a zadu z pestrých květin, na hlavě růžovými – ozdobená, jedna králku, druhá*

krále představující, chodí dům od domu; doprovází je neurčitý počet děvčat jiných, z nich jedna nese škatulku na vybírání peněz, jedna chvojí či máj. Někde, n.p. u Hradiště, Kelče a j., okrášlená jánkou, t. j. únikem ze skleněných perel na hlavě; tři královničky ji provázejí, hlavu kvítím ozdobenou majíce, z nichž jedna nese košík na dary a druhá májek, výdumy barevnými, pentlemi a pozlátkem ověšeny. Když byly do domu vešly, tedy pozdravíše, počínají tancovat i sice obyčejně král s krádkou napřed kolíbaový tanec, potom skočný, ať jim komonstvo přizpěuje. Tolik F. Sušil.

U Krumlova ve Vedrovicích chodívaly krádky po dvě neděle: jednu neděli chodily čtyry, druhou neděli dvě, pokaždé mnoha děvčaty provázené. Ty čtyry totiž chodí okolo studně, jsouce oblečeny dvě bílo a dvě červeno. Když třikrát kolem studně obcházejí, drží jiné děvy nad nimi větve, ponejvíce z vrb, zpívajíce nyní ovšem píseň svatokřesťanskou, jež ale druhdy jistě jinaká byla.

Na Záhoří Lipenském chodí pospolu král s královnou. Oběma jsou děvčata oblečená v bíle, hlavy májíce zapleteny a přes sebe pod paží červenou pentlí. Chodí dům od domu, v každém zazpívají a zatančí.

Na Tršicku chodila děvčata s královnou. Královna byla pod věnečkem, v ruce držela šátek. V jizbě postavila se ostatní děvčata kolem královny, pochytila se za ruce a zpívala; královna se v kole točila.

Na Podluží chodí královničky. Čtyři děvčata nesou baldachýn (malovaný šátek za rožky o čtyři hůlky uvázaný), pátá, královnička, jde pod baldachýnem, vlasy máje rozčesaný, krámský věnec na hlavě a druhý nesouc na talíři. Za nimi jdou ostatní děti. Chodí dům od domu a říkají: Královničko, královno, tvůj král ťa volá...

V Kuřimě na Brněnsku po tři neděle před letnicemi chodily dvě krádky oblečené bíle, ostatní děvčata šla okolo nich., v ruce májky nesouce. Braly se dědinou, pějíce svatou píseň. Vybíraly vejce a slaniny, z nichž pak si na sv. Ducha ustrojily trachtu.

V Boršicích na Strážnicku tolikéž děvčata, na hlavách majíce věnečky a v rukou májky a královnu zadrúženou mezi sebou, jdou průvodem ke kapli sv. Jana, svaté písně zpívajíce. Pomodlivše se u kaple,

věnečky a májky poskládají do ní.

V Kamenici na Jihlavsku chodí děvčata s chudou královnou, říkajíce: Chudá královna, chudý král, nemáme volů ani krav. Chce se nám královna vdáti, nemáme jí co dáti. Pajmámo krásná, na žličku másla, na křidélku mouky, na ty Boží dolky.

V Postřelmůvku na Zábřežsku vozila děvčata královničku v dětském kočárku, zakuklenu, ana měla v rukou nůž a vidličky. Kdo se na ni díval, toho píchla.

Na Hané říkalo se: chodili s krádkou, královničky vchodily. Jednu z děvčat vybrali za krádku, po bílu čistě upravily, na hlavu posadily korunku. Po bocích měla komonstvo sestávající ze tří nebo čtyř děvčat. Děvčata chodívala s krádkou kousek za chlapci – školáky (kteří chodili s králem) a u stavení nebo v domcích zpívala.

V Oplacanech na Tovačovsku posud královničky chodijó, píše Č. Zíbrt počátek 20. století. Královnička je po bílu celá oděná a na hlavě má věneček z vitého kvítí, po boku má jednu školačku, rovněž bíle oblečenou. Ostatní děvčata jdou za nimi. Zpívá se píseň Vyletěl sokol... a prosí pro královnu na bílé střevíčky, aby se jí procházely z jizby do světničky.

Čeněk Zíbrt dále ve své knize uvádí: *vedle původních písní, souvislých se starobylým obřadem při občůzce krátek, královiček, zpívaly se písně milostné, vážné, jichž výběr sestavil Sušil a Bartoš ve svých sbírkách, jakož i pilně jsou sebrány v knížkách o královničkách, zejména v Bakešových.*

...písňě, tvoří jaksí podstatu obřadu starodávňěho, s postupem dlě záznamu *Bakešovůch manželů*. (Více viz. Č. Zíbrt: *Veselé chvíle v životě lidu českého*, sv. IV, *Králové a královničky*, Praha 1910, s. 52 an.).

Další letnicovým zvykem staročeským byla střelba ku ptáku, při níž nejšťastnější střelec byl poctěn názvem a hodností krále ptačího, a jehož oslavu byly pak pořádány slavnosti a radovánky. Zprávy o této staročeské zábavě sahají do dob dávných, podle dokladů až do století XIII. prostřednictvím Němců přijata byla střelba ku ptáku do Čech. Že to bylo brzy po rozšíření střelby svatodušní v Němcích, nasvědčuje kronikář slezský Efraim Naso. Zavedl prý svídnický kníže Boleslav Válečný, vnuk českého krále Přemysla Otakara I., ve Svídnici roku 1286 první veřejnou střelbu ku ptáku.

Čechům se patrně líbila tato zábava, kdy se slavoila památka sv. Duchu v podobě ptáka holubice.

Stavěli si proto o letnicích bidlo, upevnili naň ptáka (místo živého býval později toliko dřevěný) a stříleli o závod. Později skupili se střelci v cechy a volili si po zvyku cizím krále, který totiž ptáka sestřelil. Při slavnosti míval střelec – král jakožto odznak svého vítězství stříbrného ptáka na prsou, zavěšeného na řetězu.

Jaké vážnosti se těšil cech střelecký již ve století XV. Svědčí list krále Vladislava (z dne 2. května 1479) úředníkům královské mince v Kutné hoře. Káže vydati střelcům ku ptáku hřivnu stříbra, aby si z ní udělali výše zmíněného ptáka stříbrného, odznak ptačího krále.

O střelbě ku ptáku u nás jsou doklady z dějin spolků střeleckých v Praze, v Benešově nad Ploučnicí, v Chomútově, v Plzni a také v Králové Hradci nebo ve Slaném. Kněží a nábožní, starosovější mravozárci tepali ovšem střelbu ku ptáku na svatodušní svátky jakožto urážku svatého Duchu v podobě holubice. Proslulý Český bratr Blahoslav ve zprávě o cestě do Německa povzdychuje si: Lid rozpustilý, pití, tancem, marnostem přivoklý. Tím však nad jiné lepší: že ptáka stříleli (Magdeburští) až v středu po sv. Duchu a ve čtvrtek, ježto jinde předce to činí na sv. Duchu.

Ze světských mravozárců netrpěji psal o střelbě lékař Guarinoni za doby Rudolfa II.: V této době (Rudolfově) skoro každý se takového střílení ku ptáku a k terči dotýká, maje za to, že ve vojně bude uměti lépe vítati nepřitele střelbou – ale nepřítel nebude tak tiše státi jako terč; mimo to střelci se střelbě ani dobře nenaučí, poněvadž už před střelbou se dobře napíjejí, čímž dostaoí se jim dvojnásobných očí, a oni daleko se terče míjejí.

Lid nemohl a nesměl se účastniti přímo střelby ku ptáku, ale shrnul se k střelcům a provozoval hry, popíjel, závodil, roval se, bíl, sázel o výhru atd.

Další podobné zajímavosti a popisy se dočtete v již zmíněné edici Č. Zíbrta.

František Synek

Z činnosti výboru a sekretariátu FoS ČR

Společné jednání výboru, revizní komise a předsedů regionálních folklorních sdružení proběhlo ve dnech 15. a 16. dubna v Praze na FoSu a Hoffmanově dvoru. Na jednání byl většinou hlasů schválen způsob zveřejňování diskusních příspěvků na stránkách www.fos.cz. Příspěvek bude zveřejněn až na základě odsouhlasení statutárním zástupcem FoS ČR. Proto je třeba zasílat všechny příspěvky na e-mailovou adresu foscr@adam.cz nebo lucieradova@adam.cz. K diskusi byl předložen návrh na oživení Pramenů se soutěžním charakterem. Živě se diskutovalo o koncepci časopisu Folklor. S připomínkami byl schválen statut Folkloru. Tajným hlasováním byla schválena redakční rada ve složení J. Dobeš, S. Hrzał, V. Jílek, B. Křivda, D. Macháček, J. Sloupenský a F. Synek. V. Fabišík předložil v grafické podobě informaci o vývoji členské základny, která bude doplňována o aktuální údaje. L. Michálek informoval o činnosti zahraniční sekce. Hlavní činnost směřovala k zajištění koleček pro festivaly. Cizinecká policie nedoporučuje přijetí souborů z Alžírsko a Senegal. Začala se připravovat databáze informací o zahraničních souborech. Byla podána informace o uskutečněných zahraničních cestách (Rakousko – taneční seminář, Itálie – konference IGF) a výbor schválil cesty nové (Slovensko – seminář Antologie, Bulharsko – účast na 2 festivalech). M. Zelinka informoval o zasedání České národní sekce CIOFF, která patří mezi neaktivnější. Další certifikáty členských akcí CIOFF byly předány festivalům Kunovice, Luhačovice a Frýdek – Místek. Z. Pšenica informoval o projektu Dny tradiční kultury. Jedná se o pět akcí v ČR, pět v SR a po jedné v Maďarsku a Polsku. Do tisku se zpracovává konečná verze časopisu IGF. F. Synek podal informaci o pořadu FoSu ve Strážnici Diagnóza folklor, o přípravě Celostátní soutěže Zpěváčci 2005 a R. Ehrenbergerová o průběhu dětských přehlídek. Moravská a slezská přehlídka se uskuteční ve spolupráci s festivalem Dětský Liptál 12. 6. a česká v rámci MFF Pražský jarmark 4. 9. L. Šorm seznámil přítomné (na praktických ukázkách) se způsobem využití systému „doménová koule“. Uvedl přednosti internetu při propagaci členských souborů a festivalů. E. Oravcová seznámila výbor s hospodářským výsledkem za rok 2004, s výkazem zisků a ztrát, rozvahou za rok 2004 a předložila návrh členění rozpočtu pro rok 2005. V návaznosti jsou vyčleněny částky na dotace pro krojový materiál, letní tábory a krátkodobé akce. Jsou vyčleněny prostředky pro Prameny, pro regionální sdružení s důrazem na dětské přehlídky a zpěváčky. Dosud jednala komise pro krátkodobé akce. Na základě jejího doporučení byla na sekretariátu zpracována rozhodnutí a zaslána souborům. Další rozhodnutí budou zaslána po jednání příslušných komisí. Do konce června budou rozeslána rozhodnutí pro členské festivaly. Při rozhodování komisí je brána v úvahu úhrada členských příspěvků. Seznam platících souborů se průběžně aktualizuje, neplatičů je však zatím poměrně vysoké procento. Neplatícím souborům nejsou zasílány certifikáty OSY, členské průkazy, je blokováno úrazové pojištění i ostatní výhody platících členů. V sekretariátu jsou průběžně připravovány materiály pro využití prostředků ze strukturálních fondů. Ředitelka Hoffmanova dvora v Praze Vinoři nabídla tento pěkný areál k možnosti využití pro folklorní akce souborů. Blíží informace předložíme v samostatném příspěvku v dalším čísle Folkloru. Přeji hodně sil a pěkné počasí v průběhu festivalů.

Václav Horčíčka

Ohlédnutí... 15 let Folklorního sdružení

Folklorní sdružení ČR si v letošním roce připomíná 15. výročí svého založení.

Při této příležitosti jsme, počínaje číslem časopisu Folklor 3/2005, zahájili uvádění nedlouhých ohlédnutí za „tradici“ významných počinů sdružení.

Minule jsme pozornost věnovali tradici Národního krojového plesu, nyní obrátíme své myšlenky k původně Celostátní přehlídce (nyní soutěži) Zpěváci.

Tradice

Celostátní soutěže Zpěváci

Další velmi významnou, dnes ovšem bez obav můžeme říci nejvýznamnější akcí sdružení, která se zapsala velmi silně do povědomí široké veřejnosti, je v květnu ve Velkých Losinách pravidelně konaná Celostátní soutěž Zpěváci.

Poprvé zde byla uspořádána v roce 1995 a bezprostředním podnětem pro založení její tradice byl úspěch prvních ročníků obdobné soutěže Slávik Slovenska. Nejvíce se o vznik naší celostátní přehlídky zasloužil především Zdeněk Pšenica, který v onom roce přinesl první podrobné informace o slovenské soutěži. Tehdejší vedení sdružení připravilo základní projekt, k jehož naplnění se hned od prvního ročníku podařilo zajistit spolupráci s Lázněmi Velké Losiny a především s vedoucími

a členy souboru Markovice Postřelmov, manželé Libuší a Miroslavem Drtilovými. V tomto prvním období to byli především oni, kteří tehdejší přehlídce dovedli dát potřebný impuls a v regionu zajistit dobré podmínky a zázemí.

Při výběru účinkujících pořadatelé přehlídky navázali na dětské soutěžní přehlídky v těch letech doposud pořádané bez společné vazby v některých (především moravských) regionech. S nárůstem povědomí o celostátní přehlídce se postupně hlásili pořadatelé regionů dalších. Tím se také počet účastníků z původních 30 dětí v roce 1995 rozrostl v následujícím ročníku až na 77 účastníků (1996), aby byl v následujících letech propozicemi stanoven na číslo kolem počtu 50. Např. v roce 1997 to bylo 55 dětí, o rok později 43, ojediněle v roce 1999 dokonce 71, ale pak již 53 (2000), 56 (2001), 44 (2002), 44 (2003), 51 (2004) a 55 (2005). Ukazuje se, že optimální počet dětí pro dobré a vcelku pohodové zvládnutí soutěže je v rozmezí 45–50 účastníků. Vyšší počty již znamenají neúměrné časové protahování obou koncertů, znamenají vyšší nároky na organizaci pobytu a ztěžují práci soutěžní poroty. Zahraniční účastníci Zpěváčků byli přítomni a všem přítomným poprvé zazpívali v roce 2002. Rok předtím se poprvé uskutečnil společných koncert vítězů Zpěváčků a Slávik Slovenska v Bratislavě.

Od roce 1999 se stala přehlídka soutěží dětí – chlapců i děvčat – věkové kategorie 10–15 let. Dosavadními vítězi soutěže se stali: Jiřina Miklošková (1999), Milan Kosík (2000), Klára Plaširybová (2001), Filip Koziel (2002), Jana Otáhalová (2003), Tomáš Beníček (2004) a Libor Macháček (2005). Vzrostla propagace akce, trvale se zapojil Český rozhlas Ostrava (poprvé byl rozhlasový záznam pořízen v roce 1997) a ze Zpěváčků jsou od té doby vysílány samostatné rozhlasové pořady. Garantem přehlídky byl 1. místopředseda Senátu Parlamentu ČR Ivan Havlíček (1999 a 2000). V roce 2001 se poprvé hlavním garantem soutěže stal velký přítel

děti a obdivovatel lidových písní mistr Petr Dvorský. Spolu s ním dalšími garanty v jednotlivých ročnících byli poslanec Petr Mareš (2001), senátor Adolf Jílek (2002, 2003, 2004, 2005) a hejtmani Olomouckého kraje Jan Březina (2002, 2003, 2004) a Ivan Kosatík (2005). Některých ročníků se zúčastnil také velvyslanec Slovenské republiky v ČR Ladislav Ballek a řada dalších významných VIP hostů.

Také porota (v prvním ročníku tříčlenná a ve druhém čtyřčlenná) se postupně rozšířila za optimální počet sedm až devět osob. Jejimi dosavadními předsedy byla Anna Buroňová (1999, 2000, 2001, Jaroslav Jurášek (2002, 2003, 2004) a Jan Rokyta (2005). V porotě dále nejčastěji zasedli nejen Jana Grabcová, Aleš Mokren, Ludmila Bařínková, Marie Matějová, ale v některých letech také Míla Brtník, Ladislav Fučík, Jiří Perůtka. V letošním roce nově také Pavla Caletková, Olga Češková a Josef Hora. V rámci spolupráce se Slováky se zúčastnili také Helena Záhradníková a Miroslav Šmíd.

Po letech hledání se ustálil také výběr doprovodných muzik a v posledních ročnících (2003, 2004, 2005) se tohoto úkolu

velmi dobře zhostili Česká muzika pod vedením Zdenka Vejvody, Cimbálová muzika Cifra ze Starého Města s primášem Petrem Číhalem a Cimbálová muzika Vojtek z Ostravy s primášem Lukášem Velkým. Z dřívějších doprovodných muzik připomeňme Cimbálovou muziku Pálava z Mikulova, hudbu souboru Slezan Český Těšín, Lidovou hudbu Notičky Řevnice, Cimbálovou muziku Stará Břeclav, Cimbálovou muziku Sekerášek Opava, Lidovou hudbu souborů Karmazín a Baldrián z Pardubic, Lidovou hudbu souboru Benešáček Benešov, Cimbálovou muziku Zbujan z Ostravy, Malou českou muziku J. Pospíšila, Cimbálovou muziku Mladí Burčáci z Míkovic nebo hudbu souboru Gaudeamus z Prahy.

František Synek

Zpěváčci 2005

Jedenáctý ročník Celostátní soutěže Zpěváčci 2005 je historií. Pro úplnost uvádíme několik statistických přehledů a údajů o účastnících:

Seznam účastníků soutěže:

Balounová Barbora (Kdyně), Bendo-
vá Aneta (Nový Malín), Buchnarová
Nikola (Zábřeh na Moravě), Ciep-
lý Petr (Štítina), Čáp Marek (Jihlava),
Čechová Barbora (Ostrava-Plesná),
Doležalová Michaela (Mysločovice),
Doležalová Petra (Varnsdorf), Dufek Václav (Domažlice),
Dvořáková Eva (Kovářov), Fialová Eliška (Kyjov), Hanzlík
Petr (Drmoul), Havlíková Sabina (Jablonec nad Nisou),
Hájková Lucie (Žďár nad Sázavou), Hoffmanová Alžběta
(Pardubice), Hoza Roman (Hulín), Hradilová Lenka (Vse-
tín), Hromková Dominika (Dolní Bojanovice), Hurníková
Andrea (Kravaře), Chudičková Hana (Kněždub), Jelínková
Kateřina (Bílovice nad Svitavou), Jurková Eliška (Tichá),
Kiliánová Žaneta (Brno), Klusová Kateřina (Jablunkov),

Kodešová Marie (Havířov-Prostřed-
ní Suchá), Koneček Ondřej (Týnec
u Břeclavě), Konečný Vojtěch (Brno),
Kordasová Veronika (Zvole), Králová
Lenka (Bystřice pod Hostýnem), Kri-
žova Dagmar (Frydlant nad Ostravicí),
Kučerová Vlasta (Jablunkov), Kuč-
ná Tereza (Vsetín), Macháček Libor (Že-
letice), Malášková Martina (Žďár nad

Všichni zpívali fantasticky

Sázavou), Mališková Anita (Praha), Modrovič Lukáš (Zelinkovice), Mrhačová Zuzana (Velká Polom), Nersesjan Robert (Vsetín), Petráková Magdaléna (Luhačovice), Petrnoušek Vojtěch (Praha), Popelková Pavla (Domažlice), Přeb Lukáš (Písek), Ručková Aneta (Hutisko-Solanec), Rusnoková Kateřina (Třinec), Slivka Pavel (Němčice nad Hanou), Sokol Roman (Louka), Ševčíková Jarmila (Opava), Šigutová Kristýna (Ostravice), Štefan Josef (Poběžovice), Švejda Ondřej (Ševětín), Ullmann Jan (Jablonec nad Nisou), Valouchová Zuzana (Stará Břeclav), Vodová Michaela (Jihlava), Vojtek Radim (Boršice u Blatnice) a Zbranek Tomáš (Vsetín)

Soutěžní porota:

Bařinková Ludmila (Zlín), Buroňová Anna (Ostrava-Poruba), Caletková Pavla (Bystrice pod Hostýnem), Česká Olga (Praha), Hora Josef (Žďár nad Sázavou), Hovorka Jindřich (Brno), Matějová Marie (Proskovice) a Rokyta Jan, předseda (Ostrava) *Tajemnice poroty*: Pejchalová Eva (Světlá nad Sázavou)

Výsledek soutěže 2005

Zlatý zpěvák 2005:

Macháček Libor

Stříbrní zpěváci 2005:

Hoza Roman a Hromková Dominika

Bronzoví zpěváci 2005:

Ullman Jan a Čáp Marek

Další ocenění:

Hradilová Lenka, Rusnoková Kateřina, Slivka Pavel, Kučná Tereza a Dvořáková Eva. Zvláštní ceny obdrželi: Ševčíková Jarmila (Putovní cenu J. Juráška), Vojtek Radim (cenu ředitelky lázní), Hoza Roman (cenu Petra Dvorského) a Križová Dagmar (cenu starosty Velkých Losin). *redakce*

Když se řekne Velké Losiny, většinou si lidé představí kromě zdejších lázní také středověkou papírnickou manufakturu, která je – jako jedna z mála v Evropě – stále činná. Z jejího provozu rukodělné výrobky putují nejen na Pražský hrad, ale i do celého světa. A samozřejmě je tu také zámek, neblaze proslulý zdejšími inkvizičními soudy s údajnými čarodějnicemi.

Do poklidného severomoravského městečka mne tentokrát nelákal zdejší zámek, ani ta známá papírna na ruční papír. V květnu se tam totiž pravidelně koná Celostátní soutěž dětských zpěváků lidových písní. Letošní jedenáctý ročník, nazvaný Zpěváci Velké Losiny 2005, byl součástí Dnů tradiční kultury, což je společná akce organizací tradiční kultury nejen u nás, ale také v Maďarsku, Polsku a na Slovensku.

Soutěže se zúčastnilo šestapadesát účinkujících postoupivších z regionálních kol. Představili se tu za doprovodu tří lidových muzik, v nichž kromě mladých byli i hudebníci zkušení. Společně s našimi dětskými finalisty jsme ve Velkých Losinách tleskali také nejlepším účastníkům obdobné soutěže Slávik Slovenska a dětem z Bulharska, Rakouska a Ruska.

Až na výjimky byly i letos výkony účastníků soutěže velice kvalitní a potvrdily, že úroveň dětského lidového zpěvu jde i u nás rok od roku nahoru. Samotná účast ve Velkých Losinách je pro děti, vybrané z několika tisícovek přihlášených, vysokým oceněním a některé z nich se na ni celoročně připravují. Poděkování za tyto výsledky ovšem patří nejen dětem, ale také jejich rodičům, pedagogům, vedoucím folklorních souborů či pořadatelům základních a regionálních kol soutěže, poznamenává předseda pořadajícího Folklorního sdružení ČR Zdeněk Pšenica. Samozřejmě nám vydatně pomáhají kromě sponzorů také obec Velké Losiny, Lázně Velké Losiny a Olomoucký kraj i další subjekty, dodává.

Již sobotní semifinálový koncert, ze kterého postoupilo do nedělního finále jen sedm soutěžících, naznačil, že práce poroty, jejímž předsedou byl po zesnulém Jaroslavu Juráškovvi zvolen Jan Rokyta, nebude jednoduchá. Samozřejmě, určité výkyvy ve výkonech mohlo zkušenější ucho rozeznat, ale cílem nebylo jen zvítězit, nýbrž s chutí zazpívat sobě i ostatním. Vzpomínám na chvíle, kdy se například během výkonu trémou až rozplakal jedenáctiletý Pepík z Poběžovic. A byl jsem přímo ohromen vnímavostí všech přítom-

ných posluchačů, kteří mu tak upřímně a spontánně pomohli. Fandění a skandování: Musíš, musíš... mu nakonec opravdu dovolilo výkon perfektně dokončit. V této soutěži totiž nejde jen o ceny, ale o mnohem víc!

Folklorista František Bartoš kdysi konstatoval, že zpěváci lidových písní jsou hlasu čistého, silného a především pravdivého. A podle toho prý – jak uvedl předseda poroty, známý interpret folklorního umění Jan Rokyta – soudila i zdejší jury. Myslím, že toto je nejlepší investice sponzorů, protože se jedná o investování nejen do naší současnosti, ale zejména pro naše potomky, protože lidové umění je duší národa a svědčí o jeho morální velikosti, poznamenal.

Celostátní soutěž přitahuje samozřejmě nejen samotné soutěžící, ale pochopitelně i jejich rodiče a sourozence. Zajímavý je rovněž doprovodný program, v němž nechybějí návštěvy památek, možnost koupání v lázeňském termálním bazénu či tradiční pohádkový les v podání folklorního souboru Markovice z nedalekého Postřelmova na Šumpersku. Když úvodem zábavného soutěžního večera v Hotelu Dlouhé stráně v nedalekých Koutech nad Desnou, kde byly stovky účastníků ubytovány, vyhlásil předseda poroty jména postupujících, v mnoha očích se zaleskly slzy. Slzičky štěstí, ale také slzy zklamání těch, jimž semifinále nevyšlo...

Na nedělní finálový koncert zavítal také patron celé akce, světoznámý tenorista Peter Dvorský. A opět převažovala zřejmá vysoká vyrovnanost většiny vystoupení, promyšlený výběr repertoáru, samozřejmě i krása krojů, v nichž děti bez výjimky vystupovaly. A dokonalý přednes. Časté bouřlivé ovace, ale i potlesk v průběhu vystoupení nebyly ničím neobvyklým. Čtyřhodinový maratón soutěžících zpestřila v průběhu porad poroty vystoupení zahraničních hostů. Zaujala nejen děvčata ze Slovenska, ale svým bezchybným a suverénním vystoupením si ovace vysloužila především Táňa Frolová z Ruska. Publikum uvítalo také vystoupení dřívějších laureátů – Tomáše Benička, Kláry Blažkové, Jany Otáhalové a Pavly Sýkorové. Opět prokázali, že na stupně vítězů i v minulých letech vystoupili ti nejlepší.

A protože se v mém sousedství vyskytli tři zajímaví lidé – světoznámý tenorista Peter Dvorský, populární popový zpěvák Stanislav Hložek a loňský laureát soutěže Tomáš Beniček, ponechám závěrečné hodnocení na nich. Jsou k tomu nesporně povolanejší.

Celý finálový koncert byl vlastně defilé vítězů, konstatoval Peter Dvorský. Letošní ročník vnímám jako rok, který

se velmi vydařil. Úroveň byla velmi vysoká, soutěž v žádném případě nestagnuje. Samozřejmě se najdou nějaké maličkosti, drobné chybičky, ale celek je opravdu vyvážený a na vysoké úrovni. Děti jsou velmi muzikální. Samozřejmě blahopřeji vítězům.

Bylo zde opravdu mnoho výborných zpěváčků, uvedl loňský vítěz Tomáš Beniček, ale Libor Macháček ze Želetic je opravdu dobrý, nejlepší. Dobře se spolu známe a samozřejmě jsem mu fandil. Myslím, že Libor je opravdu ten správný a vyhrál právem. Na různých festivalech jsem měl možnost dokonale ho poznat a obdivuji na něm, že dokáže vydržet. Nejsem tak trpělivý jako on, obdivuji, jak dokáže s učitelem dlouho zkoušet. Myslím, že si vítězství zasloužil právem!

Stanislav Hložek se mi do mikrofonu vyznal: Ono se někdy říká, že folklor je na vymřeni. Jenže tady vidím, že je tomu docela jinak. Už malí špunti ovládají rozsáhlý repertoár a dokonce i řadu písniček, které jsem nikdy nikde neslyšel. Výkony všech účinkujících byly výjimečné, i těch dětí, které nezvítězily. Je tu řada šikovných děvčat i kluků, kteří by si jistě zasloužili mnohem více popularity, než co se jim může běžně dostat. Ale, bohužel, to už je asi údel folkloru.

*Vyšlo též v Haló novinách,
10. 6. 2005. Tomáš Hejzlar*

Zpěvácci byli jedineční

Ředitel letošního ročníku Zpěváčků ve Velkých Losinách František Synek mne požádal o pár slov k letošnímu ročníku soutěže. Vyhovuji velice rád, i když se rozhodně nepovažuji za experta, jsem jen horlivý příznivce dětského, hlavně však chlapeckého zpívání.

Soutěže jsem se zúčastnil vůbec poprvé a proto jsou mé dojmy čerstvé a neotřelé.

Volba místa – lázně ve Velkých Losinách – je bezesporu výborná. Příjemné prostředí dodává akci přitažlivou podobu a návštěvníci se sem jistě za rok rádi vrátí znovu. Vystoupení venku před lázeňským domem je ideální, škoda, že nedělní finále se přestěhovalo do sálu. Ztratilo tím kus přirozeného prostředí, v němž dětská píseň zní – šum listoví, zář slunce i běh oblaků po nebeské klenbě. Sál navíc nestačil všem zájemcům, kteří se tísnili u vchodu. Nedělní finále by mělo začínat dříve, při počtu 30 soutěžících a hostech je absolutně nemožné, aby soutěž trvala jen 90 minut, jak hlásal harmonogram (původně 14.30 až 16.00). Nakonec to byl dvojnásobek a vyhlášení vítězů proběhlo až po 18 hodině. Mnozí ze soutěžících i jejich rodičů pak měli

problém dostat se domů posledním vlakem, můj případ to nebyl, ale byl jsem toho svědkem.

Jinak organizace byla dobrá a já neshledal vážnějších problémů, za což patří dík Jiřímu Pokornému, který organizaci brilantně se svým týmem zvládl.

Ale teď k soutěži samé. Mým favoritem byl od počátku Libor Macháček, nejen pro krásný, jasný a zvonivě stříbrný hlas, ale i proto, že jsem záhy poznal jeho přátelskou a milou povahu, přitom však klukovsky rozvernou. Před nedělním finále jsem si byl již téměř jist, že musí vyhrát a byl jsem šťastný, když se tak stalo. Měl to ale rozhodně těžké, konkurence byla letos vynikající. V tom se shodovala většina přítomných, kteří jen trochu zpívání rozumí.

Myslím, že by nebylo od věci, kdyby výkony zpěváčků hodnotily poroty dvě – odborná (jejíž předseda Jan Rokyta si mne svým závěrečným slovem jednoznačně získal) a dětská, složená ze zpěváčků, kteří v předešlých letech získali nějaká ocenění a nebyli by starší 17 let. Ti by udělili cenu zvláštní ze svého úhlu pohledu. Poznám totiž, že ještě ani ne patnáctiletý Jakub Kotal, Stříbrný zpěváček 2003, má již velice vytříbené a dosti odborné názory na zpěv jednotlivých soutěžících. Právě to mi vniklo tuto myšlenku a byl bych rád, kdyby se nad ní ředitel soutěže zamyslel.

A co říci na závěr? Atmosféra soutěže byla vynikající, nezapomenutelná, zážitků takového charakteru jsem měl v životě nemnoho a umínal jsem si, že mi již ani jeden ročník nesmí uniknout. Slíbil jsem si, že na soutěž jezdit co nejčastěji, protože, jak prohlásil po soutěži Jaroslav Kotal, otec Jakuba, je to nejen místo nejlepšího a nejkrásnějšího zpěvu, ale i místo setkávání a přátelství. A o tom to je. *Luděk Vejsada*

Zpěvácci z Valašska

Přehledka ve Velkých Losinách má neustále stoupající úroveň. Letos to svými výkony potvrdili především zpěvácci z českých regionů, které navíc doprovázela skvělá Česká muzika, výborně připravená a absolutně disciplinovaná skupina vynikajících pražských muzikantů. Ceny poroty si letos odnesli

většinou chlapci. Zlatým zpěváčkem roku 2005 se stal Libor Macháček ze Želetic, region Hanácké Slovácko má důvod k oslavě. Cenu Mistra Petra Dvorského si odnesl Roman Hoza z Hulína a ředitelka lázní Velké Losiny Alena Ďurišová předala cenu Radimu Vojtkovi z Boršic u Blatnice, který svým sobotním výkonem vyvolal doslova salvu nadšení a nekončícího obdivného potlesku. Prestižní cenu Jaroslava Juráška si odnesla Jarmila Ševčíková za objevený repertoár.

Při závěrečném hodnocení citoval předseda poroty Jan Rokyta myšlenku Františka Bartoše, že dobrý zpěvák by měl být hlasu čistého, silného, jasného a pravdivého. Můžeme říct, že naprostá většina zpěváčků lidových písní na celostátní přehlídce v Losinách tyto podmínky splnila. Již samotná účast ve Velkých Losinách je pro všechny děti velkým úspěchem a dostatečným oceněním.

Největší klad soutěže zpěváků lidových písní je však v tom, že se zde děti vzájemně setkávají a poznávají, seznamují se s repertoárem jiných regionů, společně se baví při zpěvu a tanci, ale hlavně: podporují se a fandí si, navazují zde dlouholetá přátelství a stále se sem vracejí, i když už odrostly soutěžním kategoriím.

Celostátní soutěži předchází oblastní a regionální kola. Díky kvalitnímu výběru lektorských skupin se z těchto přehlídek do finále dostávají jen ti nejlepší a nejpřipravenější. Zpěváci ze Zlínska se letos 15. března sešli na ZUŠ Štefánikova, kde Libuše a Jiří Perůtkovi obětavě již po desáté zorganizovali jubilejní ročník zlínské „Trnečky“. Zde se soutěžícím zpěváčkům dostává té výsady, že je při zpěvu doprovází geniální cimbalistka Zuzana Lapčíková. Již tato možnost je pro děti velkou odměnou za to, že se na přehlídku připravily.

Ze zlínského kola postupovali nejlepší zpěváci do dvou regionálních kol, valašského a slováckého. Zjednodušeně se dá říci, že letos ve Zlíně v kategorii slováckých písní vedli kluci ze souboru Malá Vonica Zlín, kteří překvapili krásnými hlasy a chlapeckým projevem. Z dívek byly velmi úspěšné zpěvačky ze souboru Malé Zálesí Luhačovice, z nichž pět dostalo možnost zúčastnit se regionální přehlídky.

Regionální přehlídka dětských zpěváčků Valašska se uskutečnila ve Valašských Kloboukách v neděli 10. dubna. Kulturní dům Klobučan tvoří pro tyto přehlídky vhodné zázemí, organizačně vždy perfektně zajištěné Hanou Tarabusovou z národopisného souboru Klobučan. Zaspívala si zde čtyřicítka dětí, postupujících ze šesti oblastních kol (Frenštát, Rožnov, Bystřice, Vsetín, Zlín, Valašskokloboucko), které soutěžily ve třech kategoriích. Děti druhé kategorie letos poprvé doprovázela cimbálová muzika. Přestože členové kapely pod vedením Ladislava Tarabuse se zde sešli ze všech koutů Moravy a hráli v tomto složení poprvé, díky svým zkušenostem a kvalitním hudebním úpravám byli zpěváčkům opravdovou oporou. Porota (ve složení Ludmila Bařínková, Anna Buroňová, Karel Mátá, Ivana Prokopová,

Břetislav Rokyta) měla obtížné rozhodování. Nakonec vybrala v první kategorii na první dvě příčky nadějně malé zpěvačky Anetu Juříčkovou ze ZŠ Tichá a Annu Slovákovou z Malého Zálesí.

Ve druhé kategorii zpěváků od deseti do patnácti let postoupilo za Valašsko do celostátního kola 8 dětí. Na prvním místě se umístily Eliška Jurková ze ZŠ Tichá a Lenka Hradilová ze souboru Malá Jasénka, na druhém místě Lenka Králová ze ZŠ Bystřice pod Hostýnem a Tereza Kučná ze souboru malá Jasénka, na třetím místě Aneta Ručková ze souboru Soláňek a Michaela Doleželová ze ZŠ Mysločovice a na čtvrtém místě Magdaléna Petráková z Malého Zálesí Luhačovice a Tomáš Zbranek ze souboru Malá Jasénka. Náhradníkem byl Robert Nersesjan, také z Malé Jasénky. Všichni v Losinách výborně reprezentovali svůj region, zazpívali krásné, nepříliš známé valašské písničky s přesvědčivým výrazem a kultivovaností a rozhodně se mezi dalšími zpěváky neztratili. V nedělním finále byly Lenka Hradilová a Tereza Kučná zaslouženě oceněny mezi deseti nejlepšími zpěváčky roku 2005.

Blanka Petráková

Proč ta sova tolik houkala...

Tahle lidová písnička mě napadla, když jsem pozoroval účastníky 23. ročníku Dětské Strážnice, jak s sebou všude tahají asi tak půlmetrové plyšové sovy. Nosili je na představení, kde jim v zákulisi hlídaly hudební nástroje, brali si je na noc na ubytovnu, jezdily s nimi v autobuse a dokonce se s dětmi podívaly i na místní radnici do obřadní síně. Vlastně tam sovy byly dřív než děti.

Jak už se stalo při Dětské Strážnici tradicí, každý soubor, který tu vystupuje, si

domů odváží velikého plyšáka. Letos to byly sovy a na zástupce souborů čekaly v obřadní síni městského úřadu. Tam „souboráky“ slavnostně přijal starosta Strážnice pan Šašinka a sovy jim předával. Toto je zároveň poloviční vysvětlení k článku, který tady nedávno vyšel. Poloviční proto, že ještě musím vysvětlit ty zpěváčky. Malí zpěváci lidových písní se nedávno sešli ve Velkých Losinách, aby v republikovém finále soutěžili o titul Zpěváček 2005. A na Dětské Strážnici jsem některé soutěžící potkal znovu. Dokonce tu byla i předloňská vítězka Jana Otáhalová. Účast zpěváčků finalistů je jedním z důkazů, že Dětská Strážnice má vysokou úroveň. Myslím si, že ti, kteří 27. a 28. května ve Strážnici byli, mi to mohou potvrdit.

Slávek Hrzal

Naše nejúspěšnější dětské soubory 2005

S koncem měsíce dubna skončily krajské postupové přehlídky dětských folklorních souborů letošního cyklu. Postupně se uskutečnily ve všech krajích (jedna společně pro kraje Ústecký, Liberecký a Karlovarský) a odborné poroty vyhlásily nejúspěšnější soubory pro postup na Národní přehlídku v Jihlavě (11. června), Zemskou přehlídku moravských a slezských souborů v Liptále (12. června) a Zemskou přehlídku českých souborů v Praze (4. září).

Na Národní přehlídku dětských folklorních souborů do Jihlavy se nominovaly: „Dyleň“ Karlovy Vary, „Grunik“ Ostravice, „Jarošáček“ Mělník, „Ka-

nařka“ Velká Bystřice, „Kyjovánek“ Kyjov, „Malá Vonica“ Zlín, „Malý Radhošť“ Vsetín, „Pálavánek“ Mikulov.

„Prácheňáček“ Strakonice, „Radost“ Pardubice, „Šípek“ Jihlava, „Šumavánek“ Klatovy a „Úsměv“ Opava.

Na Zemské přehlídce moravských a slezských dětských souborů v Liptále vystoupí: „Děčka“ z Kunovic, „Dyjavánek“ Znojmo, „Groš“ Dolní Rožínka, „Hlubinka“ Ostrava, „Kopaníčárek“ St. Hrozenkov, „Krušpánek“ Velká Bystřice, „Malá Ondřejnica“ Stará Ves nad Ondřejnicí, „Slezánek“ Český Těšín, „Veličánek II“ Velká nad Veličkou a „Vizovjánek“ Vizovice.

Na Zemskou přehlídku českých dětských folklorních souborů, která se uskuteční v Praze v rámci II. mezinárodního folklorního festivalu Pražský jarmark, budou pozváni: „Chebánek“ Cheb, „Kuřátka“ Chrudim, „Kvítek“ Hradec Králové, „Kytice“ Praha, „Malý Furiant“ České Budějovice a „Sluníčko“ Rokycany.

redakce

Finalista soutěže Zpěváček Michal Šabršula oslavil 13 let

V časopise Folklor si často připomínáme významná životní jubilea folkloristů, hudebníků a zpěváků ve věku, kdy je již často jejich životní dráha téměř završena. Zkusme to dnes z druhé strany a zastavme se u jubilanta, jehož kariéra je na počátku a slibuje nám všem do budoucna mnoho krásného.

V sobotu 30. července 2005 tomu bude 13 let, co spatřil ve Zlíně světlo světa malý Míša. Tancování a zpěv sál již s mateřským mlékem, neboť jeho maminka od mládí tancovala a zpívala v „Bartošově folklorním souboru“. A tak záhy, načerpav první síly, vydal se malý hošík po folklorních cestičkách a zkoušel svůj hlásek na prvních písničkách. To mu byly asi tak tři roky. Zpíval si každý den a už od mala miloval pohyb, akci a pestrý život, bohatý na události. A to s ním jde dodnes a to, co bytostně nesnáší, je nuda, nečinnost a obyčejnost.

Brzy se začal zúčastňovat pěveckých soutěží a roku 2003, ještě ani ne jedenáctiletý, postoupil do celostátního finále „Zpěváčka“ ve Velkých Losinách. Tehdy se mu ještě nepodařilo prozpívat se do nedělního finále, ale rok na to – v květnu 2004 – se stává po Tomáši Beníčkově stříbrným „Zpěváčkem“ ČR.

Michal se kromě zpěvu věnuje hře na housle, jež ho uchvacuje stále více, dokonce tolik, že v červnu minulého roku přestal chodit na judo, kde dobýval všechna první místa, jen proto, aby neměl polámané prsty na housle a měl dost času na hudbu a zpěv. Je také členem „Bartošova dětského souboru“, kde je jeho maminka Věra uměleckou vedoucí. V tomto mladém souboru (vznikl v únoru 2004) hraje v cimbalovce. Mimo to chodí ještě do „Vonice“, valašského souboru, kde tančí jeho otec Vít, a kde též Míša hraje na housle.

Jen hudba a zpěv však k pestrému životu Michalovu nestačí. Jeho velice důležitým a významným zájmem je skutečné a věrné přátelství a kamarádství. Každého člově-

ka posuzuje hlavně dle dobroty jeho srdce a velice si váží každého, kdo ho má. Je členem indiánského oddílu „Čan haka“(LLM), s nímž každoročně o prázdninách táboří v Bílých Karpatech. Tam také dostal jméno Kay. Rád se zabývá i prací a výrobou rukodělných výrobků, rád kreslí, ale nerad píše dopisy. Jako většina dnešních chlapců rád hraje hry na počítači, což mu občas ukrájuje velký kus času. Velice rád chodí do přírody, má rád oheň. Teď právě ho zaujalo studium pozná-

vání ptáků dle jejich hlasů, s jedním ze svých nejlepších kamarádů, Radkem, postavil nedávno na stromě bunkr.

Jak vidíte, Míša-Kay se rozhodně nenudí; ale ještě zpět k jeho hudebnímu a zpěváckému životu. Mimo folklor, který opravdu miluje, si rád zazpívá moderní písničky či písničky z filmu (Lví král). Má rád taneční filmy, nebo pohádky, kde se zpívá. Soutěže ve Velkých Losinách se chce zúčastnit až do konce omezení věkem 15ti let. Rád by se stal profesionálním zpěvákem, k čemuž má zatím veškeré předpoklady, a jeho hlas je opravdu klenotem mezi zpěváčky jeho věku. Chtěl by se zároveň věnovat i tanci, jeho pohybové nadání si nezádá s nadáním pěveckým.

Školu nemá v oblibě, a žil by proto raději v pralese v Brazílii u Indiánů, kteří do školy chodit nemusí...

Každý, kdo Michala Šabršulu slyšel zpívat, mi jistě dá za pravdu, že je to jedinečný poslechový zážitek a já, jako jeden z těch, kdož k němu mají velmi blízko, mu za vás všechny, kdo ho znají, přeji, aby se mu splnily všechny, i ty nejoriginálnější sny, a aby nám všem rozdál co nejvíce krásných hudebních zážitků tak, jak rozdává všem hodným lidem kousky ze svého dobrého srdéčka.

Kayi, krásných 13, stále pevně zdraví a Tvůj upřímný úsměv ať Tě opustí co nejméně. A věci zlé ať se Ti na hony vyhybají. To ti přeje Tvůj indiánský bratr Hapedah. *Luděk Vejsada*

19. přehlídka dětských folklorních souborů v Jihlavě

V sobotu 11. června 2005 se v Domě kultury v Jihlavě uskutečnila v pořadí již 19. Celostátní přehlídka dětských folklorních souborů. Lektorské sbory krajských přehlídek do ní vybraly celkem 13 souborů (v některých krajích se samostatně přehlídky neuskutečnily).

Přehlídku z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury uspořádaly NIPOS-ARTAMA Praha, Dům kultury Jihlava a Sdružení pro dětskou taneční tvořivost Praha. Přehlídku rovněž finančně podpořily Kraj Vysočina a Statutární město Jihlava. Zúčastnilo se jí 400 dětí ve věku 5–15 let, řada pozorovatelů a hostů.

Lektorský sbor, složený z odborníků v oboru, pracoval pod vedením pedagožky a odbornice na dětský folklor Aleny Schauerové, dalšími členy byli D. Stavělová, M. Rychta, K. Macečková, K. Skopová. Konstatoval, že dva roky, které uplynuly od minulé přehlídky, přinesly kvalitu. Dnes již je většina předváděných choreografií vyprávěnými příběhy, v nichž je tanec, hudba, zpěv a mluvené slovo rovnocenně využíváno pro zdařilé vyznění celku. Úspěch se dostavil všude tam, kde choreograf a pedagog vsadil na dětskou hravost a přirozenost. Svědčí to o poučenosti těch, kteří s dětmi pracují.

Všechny soubory obdržely účastnické diplomy i sladké koláčky. Lektorský sbor přehlídky udělil tři individuální ocenění těmto souborům:

„*Kyjovánek*“ *Kyjov*: pásmo Mlynáři, autoři: Hana Vašulková, choreografie, R. Zapletal, V. Sedláček, hudba) za nápadité využití námětu a citlivé vedení dětí k přirozenému a přesvědčivému výrazu v taneční a hudební interpretaci.

„*Šípek*“ *Jihlava*: pásmo Skákání ve stodole, autor: Miloslav Brtník, choreografie a výběr písniček a říkadel) za režijní a dramaturgický přínos ve scénickém zpracování dětské hry a za přesvědčivé provedení.

„*Úsměv*“ *Opava*: pásmo Kravarečka (autoři: Soňa Wenzelová, choreografie, R. Kubala, hudební úprava) za působivé pěvecko-taneční ztvárnění chorovodu Kravarečka.

Zúčastněné soubory: *Dyleň* Karlovy Vary, *Gruník* Ostravice, *Jarošáček* Mělník, *Kanafaska* Velká Bystřice, *Kyjovánek* Kyjov, *Malá Vonica* Zlín, *Malý Radhošť* Rožnov, *Palavánek* Mikulov, *Prácheňáček* Strakonice, *Radost* Pardubice, *Šípek* Jihlava, *Šumavánek* Klatovy a *Úsměv* Opava. *Jana Rychtová*

Jubilantka Eva Rejšková

Aniž si to uvědomujeme, léta běží a roky nám všem (mladším i starším) počtivě přibývají. Včera třicet, nejednou čtyřicet, padesát a dál ani nedomyslet... Bráníme se a v mysli si svůj věk nepřipouštíme.

Je to dobře. Právě tato vlastnost nás totiž dokáže i v těch vyšších věkových „kategoriích“ života udržet ve skvělé formě, v dobré náladě a naplněných životním elánem a pohodou. Kde ji čerpáme?

Často se říká, že v aktivním přístupu k životu a práci pro děti a mládež.

Taková je trvale také choreografka, organizátorka, autorka a nyní jubilantka Eva Rejšková, která si své krásné a významné životní jubileum určitě připomene v rodinném kruhu i mezi přáteli a kamarády v polovině měsíce srpna.

Kdo by to řekl, že se známe již téměř 35 let. Sblížila nás odbornost, společné cíle i zájmy, blízkost názorová a spolupráce na řadě (řekl bych desítkách) projektů. Byly to především společně realizované folklorní pořady pro řadu festivalů (nejvíce si cením spolupráce na realizaci pořadu zahraničních souborů Bez hranic, za který jsme obdrželi v roce 1993 Cenu MFF Strážnice), cením si krásné spolupráce

v redakci časopisu Folklor (do něhož fundovaně, oddaně a pravidelně přispívá od jeho založení), cením a vzpomínám na uspořádání několika běhů tanečních seminářů a v neposlední řadě také na konzultace různých „žhavých“ odborných témat jako je např. uvádění folkloru na scéně, činnost folklorních souborů nebo otázky folklorních festivalů.

S manželem Radkem tvoří Eva nerozlučnou dvojici, kterou znají a mají rádi nejen u nás doma, ale v posledních letech především v zahraničí, kam oba každý i rok i opakovaně jako na závažné „misijní cesty“ vyjíždějí (to v případě evropských zemí Belgie, Lucemburska, Francie, Švýcarska nebo Německa) nebo odlétají (to zase směrem za Atlantický nebo dokonce Tichý oceán v případě cest na Kubu, do USA, Kanady nebo Japonska). Tam všude manželé Eva a Radek Rejškovi našli přátele České republiky a obdivovatele naší lidové kultury a folkloru. Zde již léta šíří to nejlepší povědomí o naší krásné zemi nacházející se v srdci

Evropy, tam všude vyučují naše písně a naše tance. Jejich „žáci“ zase stále více a častěji nachází cestu do Čech, na Moravu i do Slezska, aby zde navštívili nejen historické a kulturní památky, ale především, aby se v přirozeném prostředí sblížili s naší lidovou kulturou a folklorem.

Po létech jsme se letos setkali na velmi krásné, vstřícné a opět podnětné spolupráci na pořadu Folklorního sdružení ČR pro jubilejní 60. ročník MFF Strážnice. Moji nabídku přijala se svým manželem s radostí a nadšeně doplňovala mé nápady vlastními dramaturgickými i režijními poznámkami. Po předpremiéře v Rožnově na moji žádost připravila programové

změny; oba jsme se velmi divili, jak stejné máme názory na scénickou a režijní práci. Ve všech připravených a později realizovaných bodech změn programu jsme se shodli. Ve Strážnici se Eva setkala se svými dávnými kamarády a přáteli. Moc jí to potěšilo a dodalo další pohody a dobré nálady. Společně s mužem Radkem jakoby se vrátili o desítky let zpět, do dob, kdy se ve Strážnici aktivně podíleli na tvorbě nejen festivalových koncepcí, ale také jednotlivých pořadů. Její radost, štěstí i pohodu jsem jí ze srdce přál. A přeji jí je i do dalších let. Příznačné je, že Eva Rejšková nemyslí na odpočinek. Má společně s manželem Radkem ještě tolik sil a elánu, že dále mohou vést doma i v zahraničí taneční kurzy, radit vedoucím souborů, připravovat pořady a psát podnětné recenze a zajímavé články. Přitom všem však nezapomíná na vlastní rodinu a na své vnučky. Těm nejraději jako správná babička připravuje domácí obědy, podporuje je ve studiu a věnuje jim všechn svůj volný čas. I v tom skloubení zájmu o práci a rodinu nám může být Eva Rejšková krásným příkladem.

Přeji Evě Rejškové jménem svým i všech jejích přátel a kamarádů ještě hodně radosti při naplňování jejího krásného životního poslání, štěstí v rodinném kruhu, zdraví a pohodová léta po boku manžela Radka.

František Synek

Pohled do duše vedoucího... aneb soutěže, soutěže

Přiznám, že patřím ke skupině lidí, kteří říkají ano. Snažím se v soutěžích hledat klady. Sejdeme se s jinými soubory a vedoucími a nemusíme čekat, jestli nás někdo pozve na festival. Jsme tak trochu donucení připravit nový program, ušít kroje, zmobilizovat síly při nácviu, zajistit předcházející vystoupení, aby to klaplo. Když se k tomu přidá skvělá organizace, jak to dokáže Jitka Macková ve Vizovicích, tak říkám *super*.

Ale. Někdo musí postoupit. Porota se snaží chválit i doporučit, jak by to mohlo být lépe. Při soutěžích dětských souborů neexistují přesně změřitelné hranice na určení toho nejlepšího. A tak jsou zase, jako vždy, někteří vedoucí zklamaní a odcházejí s myšlenkou, že už by se na to příště mohli... Ti, kteří se trefili do nápadu a byli v dané chvíli něčím zajímavější, mají radost, podařilo se nám to!

Vracíme se z hodnocení a už nás naše robátka čekají podle věku s více či méně rozzářenými očima *kdo vyhrál?* A tak vysvětlujeme, že to nejde říct, že vyhráli, že nás pochválili, ale porota musí vybrat zajímavý program pro další kolo, takže vyhráli všichni, ale *my* tam zrovna letos nezapadneme. V tom lepším případě říkáme, co se jim podařilo a co ne a potom to přijde, slovy dětí *vyhráli jste!* O to větší jsou emoce na obou stranách, když toto všechno proběhne v jednom autobuse a ti úspěšnější jsou ti mladší...

„Nečekala jsem to, nebudu doma, až bude region, jak to zařídím?“ A tak se chystáme: „Děcka, nesmíte zklamat, musíte se snažit, do rytmu, úsměv, buď přirozený, neuteč muzice, daj ruky v bok, nedávaj ruky v bok...“ Chudáci děcka, v jejich věku jsem běhala kolem domu a o nějakém jevišti neměla ani tušení. A k tomu další starosti vedoucích – okres už nás stál nějaké peníze a teď musím sehnat i na cestu na region, přece to nemůžu vybírat od těch dětí! Přesto se vše zařídí, předám vedení, seženu náhradníky, peníze, oželíme další volnou sobotu a na poslední zkoušce ještě udělím rozkazy: „Já tam nebudu, musíte poslouchat tetu, daj si pozor na to a na to, účesy, papuče, nezapomeň řemeň, prostorová zkouška...“ Nálada je dobrá, ale přesto slyším: „Kam pojedem, když *vyhrajem?*“ A tak

je uklidňuji: „Šak víte, že už zme vyhráli, teď nejde o to, kdo je lepší, všeci sú výborní, ti lepší zpívajú, ti tančia, ti měli lepší nápad, hlavně předvedte, co umíte! Porota vybere zajímavé vystupení pro národní přehlídky tak, aby to bylo každý rok jiné.“

A už je to tady – moje děčka v Rožnově a já v Brně. Potřebovala bych se přesunout rychlostí světla. Tak alespoň vymoženost doby – sms: „Kolikátí ste, zvládli ste zkúšku, co majú ti ostatní, povzbudte je, ukažte, co umíte!“ Po hodince: „Máme to za sebou, děčka byly skvělé, podařilo se, pak se ozve.“ Napětí vrcholí. Co jim asi na to porota řekla? Současně mám nervy, protože máme ve Škole lidových tradic závěrečné zkoušky. Od poroty odcházím s úsměvem a v kapse mně drnčí mobil, za dveřmi ho rychle zvedám: „Co myslíš? *Bum!* Poslali nás na Zemskou přehlídku! *Hurá!*“

Mám radost, přece něco dokážeme. Těším se, koho tam zase potkám, ve škole to nechám vyhlásit, všude se chválíme. *Afe.* Musím sehnat další peníze, bude tam určitě poplatek, napíšu žádost na Radnici, přece nás musí podpořit, když jsme tak úspěšní. Odevzdávám přihlášku, objednávám autobus, udržuji děčka v kondici (zákeřný květen a červen), odřeknu vystoupení, protože už by toho bylo moc. Termín přehlídky se blíží, nikdo nepíše, jsem klidná, známe to, všechno na poslední chvíli... Týden před akcí už to nevydržím a tak zvedám telefon: volám FoS – volejte do Liptálu, volám Liptál – já to zajišťuji organizačně, volej jina, já jsem dostala soupis a příkaz pozvat soubory ze 2. místa. Dívám se do Folkloru – na zemské přehlídky postupují soubory z 2. a dalších míst podle daného klíče. Kde je ten klíč? Volám ValFoS – jak jste dopadli? Špatně, byli jsme napsaní na 3. místě a rozhodlo se, že postoupí jen 2. místo. Co teď? Kdo rozhodl a změnil pravidla až po proběhnutých regionech, proč nám nikdo nedal vědět, že se to změnilo a nejsme pozvaní, komu to mám dát za vinu? A tak jede za Valaško do Liptálu na Zemskou přehlídku moravských a slezských souborů jen jeden valašský soubor.

Je pondělí 6. 6. a já dopisuji svůj srdeční projev a chystám se obvolat svoje dětátka – co jim řeknu, a co řeknu rodičům, a těm všem, kteří nám to přáli; nebo záviděli?

Hana Tarabusová

Smutek dětských očí...

Úvaha na letošním průběhem přehlídek dětských souborů

Děti jsou radostí rodičů i vedoucích souborů. Ti s nimi prožívají všechny chvíle jejich dětství a radují se z každého úspěchu, z každé – malé i velké – dětské radosti. O to více však s dětmi pociťují náznak křivdy nebo ublížení.

Všichni, kteří mne znáte, víte, že jsem podporovatelem soutěží a porovnávání výsledků činnosti také na (zdálo by se nesouměřitelném) poli dětské umělecké a estetické výchovy. Nejednou jsem byl iniciátorem vášnivých diskusí na téma soutěžit: ano či ne?! V těchto disputacích bylo naznačeno, že dobře zorganizovaná soutěž (či postupová přehlídka, jak tomu říkají kolegové) musí mít dva kvalitní a důvěryhodné partnery. Jsou jimi organizátoři a porotci na straně jedné a vedoucí a účinkující děti na straně druhé. Přitom důvěryhodnost je kvalita velmi ošidná a vždy jeden z partnerů v očích druhého může náhle důvěru ztratit. To se stane v okamžiku, kdy nejsou známa či přesně (a řekněme přímo kvalitně!) vykládána pravidla hry. Pak to vede k mylné interpretaci, k následné diskriminaci, k chybám při hodnocení a k pláči a smutku dětských očí.

Jsem jedním z těch, kteří z části a do určité míry spolupracovali na přípravě letošního cyklu postupových přehlídek dětských folklorních souborů. I proto pro mne není jednoduché psát tyto řádky, leč pro nápravu (chcete-li zlepšení) věcí se domnívám, že je

to nezbytné právě nyní po skončení přehlídkového běhu. V čem byly problémy?

V první řadě především v tom, že si často ani pořadatelé a porotci, ale i vedoucí neuvědomují, že již druhý přehlídkový cyklus je řešen postupem přes krajské přehlídky! V praxi do znamená pochopit (a přijmout) zásadní změnu! Dětské soubory a jejich umělecké a scénické hodnotíme pořady z hlediska krajského! Co to znamená? Znamená to, že v krajském kole budou spolu soutěžit např. nejlepší valašské, slovácké i hanácké soubory. Znamená to, že postoupí (jeden nebo dva, tři – počet dle stanoveného klíče) nejlepší z nich, bez ohledu na regionální příslušnost! Dále postupující soubor reprezentuje svůj kraj. Ne region, byť základ vystoupení tvoří kvalitní znalost a prezentace svého regionálního materiálu.

V druhé řadě byly problémy v tom, že nejsou dopředu přesně známé zmíněné postupové klíče jednotlivých kol. Celý systém je budován od vrcholu. Vyhlásí se národní přehlídka, přehlídky zemské a zpětně od nich se upřesňují kola krajská a regionální (někde i oblastní). Přitom není předem přesně a jednoznačně pořadatelé jednotlivých stupňů určeno (s výjimkou Národního finále v Jihlavě) kolik souborů kam postupuje! To číslo určuje pořadatel každého kola dle svých možností. Pořadatel nižšího stupně je však často nezná a porotci potom při vyhlásování výsledků chybují. Výsledkem jsou opět dětské oči plné smutku a hořkých slz. Postupový klíč s počty souborů musí obsahovat již propozice!

Třetím problémem je skutečnost, že není propracován systém hodnocení a jednotného výkladu pravidel. Hodnotící kritéria jsou stručně stanovená, porotci je znají okrajově a často si je doplní o vlastní výklad, kterým mohou soutěžícím uškodit. Prvním příkladem uvedeného může být omezení počtu účastníků určitým číslem (viz letošní propozice). Při dobrém čtení však tato čísla platí výhradně pro Národní přehlídku a pořadatelé nižších postupových přehlídek mohou vyjít žádostem vedoucích na změnu (navýšení počtu)

kladně. Druhým příkladem může být stanovisko, že se hodnotí při vystoupení převaha tance. Tato klauzule v propozicích však vůbec není a někteří lektoři si ji (bohužel mylně a nešťastně) převzali či zapamatovali z bývalých propozic soutěží dospělých souborů.

Suma sumárum se letos vyskytlo (dle mého) příliš mnoho smutku v dětských očích. Není zde důležité rozebírat jednotlivé případy. „Stížnosti“ vedoucích přišly téměř z celé Moravy, dotazy jsme zaznamenali také z některých krajů českých. Před i během přehlídkového cyklu vázla komunikace všemi směry. Koordinační rada pro folklor (NÚLK, NIPOS – ARTAMA a FoS ČR), v níž také nejednou zasedám, situaci sledovala jen nepřímo a problémy zaznamenala až následně. Přehlídkový cyklus sice vyhlásil NIPOS – ARTAMA, ale tato odborná instituce se zabývá především koly krajskými a pak celostátní přehlídkou v Jihlavě. Ostatní přehlídky (oblastní, regionální či zemské) garantuje dle třístranné dohody Folklorní sdružení ČR a tím mnoho odpovědnosti a řada vzniklých problémů padá na naše odpovědné pracovníky. Je zřejmé a důležité tento stav, právě pro onen pomyslný (i skutečný) smutek dětských očí, řešit. Zásadně a jednoznačně. Myslím si, že organizací celého cyklu (až do úrovně krajských přehlídek včetně) by mělo být Folklorní sdružení ČR, protože se ho účastní především jeho členské dětské soubory, garantují je regionální sdružení, a měl by za něj odpovídat jmenovaný jeden zástupce (řekněme ředitel přehlídkového cyklu s řadou pravomocí i povinností). Sdružení je navíc dle dohody již nyní v rámci KOR garantem nižších postupových kol. Tím by přehlídka dostala jednotné „velení“ a doufejme, také jasně postupové početní klíče. NIPOS – ARTAMA může celou soutěž vyhlásit a svoji pozornost může dále soustředit na přípravu celostátní přehlídky, kam by postoupily nejlepší soubory z každého kraje. Pokud zůstanou spojeny tři kraje v oblasti severozápadních Čech, pak souborů bude v Jihlavě méně, ale nevznikne „úkol“ dodatečné nominace dalších souborů „od pražského zeleného stolu“, což pak přináší „na venkově“ spekulace, otázky a zbytečné dohady. V rámci KOR by se mělo také projednat jasné a konkrétní finanční zajištění nejen přehlídek celostátní a zemské, ale lépe a dostatečněji také přehlídek nižších stupňů tak, aby účinkující na své postupy trvale nedopláceli (např. formou platby startovného, cestovného či nákupu občerstvení). Úspěch a postup má být odměnou a ne finančním postihem!

Všechny organizace sdružené v KOR (tedy včetně Folklorního sdružení ČR) by měly na organizaci přehlídek na jmenovaných nižších úrovních vyčlenit příslušnou finanční částku a napomoci tak přímou podporou pořadatelům (nejen např. na propagaci, úhradu lektorů, nájmů, dokumentace, ale také na cestovné a stravné). V situaci, kdy většina regionálních sdružení „zápolí“ se známými, ale neřešenými problémy (nejsou finančního, ale spíše lidského charakteru; z důvodu časové i jiné náročnosti není dostatek vůle i času pracovat pro vlastní soubor i pro ostatní v rámci regionu), by měli představitelé organizací více spolupracovat (ve všech ohledech) s realizátory nižších stupňů celé akce.

Jistě by se našlo více podnětů, jak systém zlepšit. Řešení je v rukou všech, kteří se na něm podílejí. Nestačí se jen ohlédnout a potěšit úspěchy nejlepších z nejlepších na úrovni zemských a celostátní přehlídky nebo ve Strážnici. Cyklus dětských přehlídek, to jsou desítky souborů a tisíce dětí, kteří ve zkušebnách a třídách svá vystoupení po celou zimu s radostí a očekáváním připravují. Cyklus dětských přehlídek to jsou minuty strávené při soutěžním vystoupení na jakékoliv úrovni. Je to také radost a letos i smutek dětských očí. Radost z postupu i smutek z konce účasti k soutěži patří. Tento smutek v dětských očích však nesmí vzniknout kvůli chybám nás dospělých a organizátorů! Dejme si pokorně ruce na srdce a přiznejme, že se tak letos několikrát stalo. Poučme se z vlastních chyb a snažme se je neopakovat! Zavažme se navzájem, že dětem bude připravovat jen chvíle radosti a spokojenosti. To je přece také naším cílem i cílem pořádaných přehlídek. *František Synek*

Interview s Lillem Alessandrem

Redakce Folkloru se rozhodla představit vám postupně významné osobnosti, které se angažují v mezinárodních a zahraničních národních folklorních organizacích, s nimiž Folklorní sdružení ČR úzce spolupracuje, případně na které se vaše soubory mohou přímo obracet v rámci rozvíjení svých vlastních mezinárodních aktivit.

První z těchto osobností je komtur Dr. Lillo Alessandro. Osobnost, jež není neznámá řadě z nás. Ať už ze zájezdů do Itálie, kde jsme se s ním mohli setkat v roli vitálního konferenciéra na folklorních festivalech po celé Itálii, nebo z několika jeho návštěv na festivalech v Rožnově, Liptále, Praze či na plese ve Žďáru nad Sázavou.

Lilla Alessandra jsem zvolil jako prvního ze zahraničních osobností ze dvou důvodů. Jednak jsem měl tu čest s ním spolupracovat jako viceprezident v „Mezinárodní unii evropských a mimoevropských federací folklorních souborů IGF“. A měl jsem také možnost ho nesčetněkrát sledovat při práci na mnoha italských festivalech. To nás sblížilo, a proto cítím potřebu začít tento seriál právě rozhovorem s ním.

Lillo, v únoru italská televize TirrenoSat uvedla svůj koncert, věnovaný lidovým písním Sicílie. Někteří z nás jej mohli sledovat i prostřednictvím internetu. Přibliž nám, kdy jsi se vlastně začal folkloru věnovat. A s jakým ohlasem se vlastně tento Tvůj koncert, rozdělený do dvou večerů v hlavníms vysílacím čase, setkal u televizních diváků?

Ten koncert souvisel s padesátým výročím mého příchodu do souboru Canterini Peloritani z Messiny (Sicílie). Vztahoval se k mým silným a významným životním zážitkům v tomto souboru, k mým zkušenostem z folklorního světa, které díky souborové práci narůstaly a daly mi možnost zažívat radost a lásku k folkloru a dosahovat v této oblasti svých cílů.

Při té příležitosti mi vzdali hold představitelé mého rodného města a Sicílie, ale také folklorní organizace, jako jsou mezinárodní Unione Internazionale delle Federazioni dei Gruppi Folklorisici Europei ed Extraeuropei (IGF) či italská Federazione Italiana Tradizioni Popolari (FITP), kterým mám tu čest předsedat. TirrenoSat přenášel koncert do celého světa a díky tomu se mi dostalo ocenění a gratulací od přátel a příznivců z celé Itálie i ze zahraničí.

Vidíš, u nás se často diskutuje o tom, že naše televize a rozhlas nepřenašejí příliš často folklorní programy. Jaká je tedy situace u vás v Itálii? Jaké jsou vztahy mezi vašimi médii a italskou lidovou kulturou?

Bohužel, ani u nás v Itálii není věnována ze strany médií, a speciálně rozhlasu a televize, pozornost světu folkloru. Snad se tyto vztahy v poslední době přehodnocují na úrovni programů pro školy, tam se začíná zájem o tradice projevovat. Ale to je jen první krok, abychom došli k tomu, že se masmédiá začnou o lidovou kulturu více a speciálně zajímat.

Tvoje intenzivní vztah k folkloru tedy přetrvává již půl století. Tvoje aktivity tě dovedly až k letitému předsednictví v italské organizaci, obdobné našemu Folklornímu sdružení ČR, tedy k funkci prezidenta Italské federace lidových tradic (FITP). Kdy vlastně začala spolupráce mezi našimi národními folklorními sdruženími?

O FITP mohu dokonce s radostí prohlásit, že jsem jedním z jejich zakládajících členů. FITP byla založena v roce 1957 pod předsednictvím vynikající osobnosti profesora Paola Toschiho. Já mám tu čest našemu sdružení předsedat od roku 1980, což bylo konkrétním důsledkem mých celoživotních kulturních aktivit a práce na poli folkloru.

Již pod mým vedením se stala FITP zakládajícím členem IGF se sídlem ve francouzské Nizze, původně organizace evropské, ale dnes již sdružující i mimoevropské národní folklorní asociace. IGF úzce spolupracuje s výborem CIOFF a je jedním z neaktivnějších členů IOV. A spolupracuje také s mnoha dalšími mezinárodními organizacemi. Zároveň naše FITP prostřednictvím členských souborů spolupracuje každoročně se 44 mezinárodními festivaly a 50 folklorními slavnostmi a národními festivaly po celém území Itálie. Organizujeme též přímo dvě velmi významné události – přehlídku dospělých souborů „Itálie a regiony“ a dětskou přehlídku „Dětství a folklor“. V současné době sdružuje FITP na 450 souborů s 20000 členy. Vydává také dva čtvrtletníky – Folklor Itálie a Zpravodaj. Právě díky nesčetným úspěšným aktivitám FITP jsem byl zvolen ostatními národními folklorními sdruženími také prezidentem IGF.

Právě v tom jsme si velmi podobní s vaším Folklorním sdružením ČR. Máme podobné cíle, podobné aktivity a srovnatelnou členskou základnu. Dovolím si říci, že patříme k největším a nejorganizovanějším národním folklorním asociacím v Evropě. Z toho pramení i oboustranný zájem o těsnou spolupráci, která se úspěšně rozvíjí od roku 1995.

Lillo, často jsi byl v posledních letech také hostem na nejrůznějších folklorních akcích v České republice. Dokonce jsi v posledních dvou letech navštívil i Národní krojový ples ve Žďáru nad Sázavou, organizovaný Folklorním sdružením ČR. Jaké byly tvoje dojmy z návštěv na akcích v Čechách a na Moravě?

Ano, byl jsem poměrně často na folklorních akcích u vás, a dvakrát jsem navštívil i žďárský národní ples. Úplně poprvé jsem si z návštěvy Česka (bylo to

v Rožnově při festivalu IGF) odvezl pocit vlastního obohacení, určité inspirace. Prostě jsem spatřil něco, co pro mne byla významná zkušenost. Našel jsem velké porozumění a pochopení u vašich představitelů. Při dalších příležitostech byly moje dojmy ještě lepší. Ze všeho nejvíc mne u vás zaujala účast tolika mladých lidí, kteří mají obrovský zájem o naše společné hodnoty – tradiční lidovou kulturu. Doufám, že se do Česka dostanu znovu, abych opět zakusil tu obrovsky hřejivou atmosféru.

Už jsi se zmínil, že jsi byl jedním ze zakládajících členů IGF a že už několik let stojíš v jejím čele. Můžeš nám přiblížit význam a aktivity této mezinárodní organizace?

IGF je organizace, sdružující evropská, a dnes už i mimoevropská národní folklorní sdružení. Nakonec ve výboru IGF mělo a má Folklorní sdružení ČR své zástupce na velmi významných postech. Naposledy v Loretu, kde se tento rok v březnu konala valná hromada, jsem byl opět jednomyslně potvrzen jako prezident IGF díky mé programové linii. Ta je založena především na tom, že členské země musí prosazovat kontakty mezi mládeží jednotlivých národních sdružení, podporovat kulturní výměny a spolupráci na bázi pěstování přátelství. Každá z členských zemí musí pořádat přehlídky, které budou vytvářet cestu vzájemného poznávání a ve jménu IGF sjednocovat milióny mladých lidí stejných ideálů a hodnot.

Dva roky jsi také proním viceprezidentem další významné mezinárodní organizace – Evropské organizace lidové kultury EFCO. Jaký je rozdíl v poslání IGF a EFCO a jak obě organizace spolupracují při podpoře folklorních aktivit?

IGF sjednocuje nejvýznamnější národní folklorní asociace, tedy reprezentuje širokou základnu, dotýkající se bezprostředně světa folkloru. Zatímco EFCO je organizací, sdružující některé osobnosti, které se zabývají uměním a uměleckými hodnotami lidové kultury. Šíří je a podporují iniciativy, které je zviditelňují. V tom smyslu je pak IGF významnější organizací, z hlediska folkloru mnohem živější. IGF disponuje především nesmírným množstvím folklorních souborů, které oživují obrovský svět kulturní různorodosti a pestrosti. Jejich vedoucí pak jsou představiteli sdružení z nejrůznějších zemí světa, tedy ne pouze milovníci folkloru.

V březnu se uskutečnil v Loretu festival Il Fanciuillo e il Folklore (Děťsto a folklor), tedy nejvýznamnější přehlídka italských dětských folklorních souborů. Letos ji navštívili i předseda FoS ČR Zdeněk Pšenica a proní místopředseda a ředitel zahraničních vztahů FoS ČR Ladislav Michálek. Jak je tato velká akce organizována? A jak ji hodnotili představitelé našeho sdružení? A když už jste se takto sešli, využili jste toto setkání k projednání nových kroků, které by dále prohloubily spolupráci mezi FITP a FoS ČR?